

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Szebb lett a magyar Akropolis*

Osztályozás

Tárgy

725.940.25

Hely

Idő

"1925"

Személy

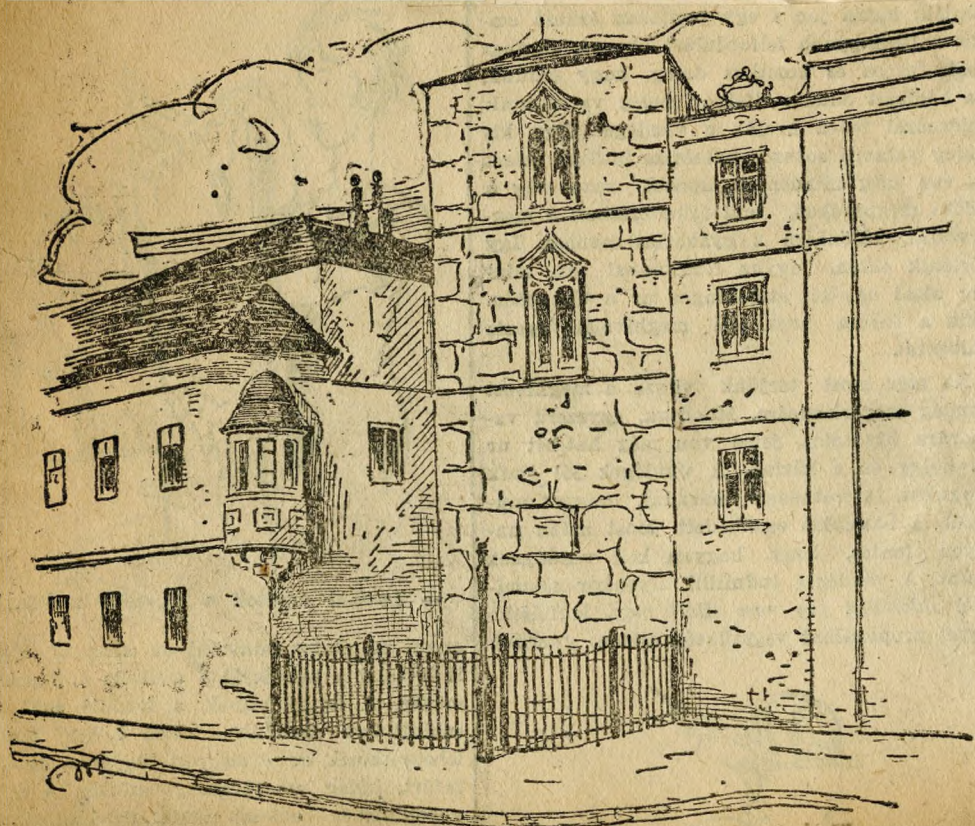
Helyszám

Szebb lett a magyar Akropolis Ujság

1925. 3.

Restaurálták a Csonkatornyot a Várban — A fővárosnak tatarozásra és környezetszépítésre is alig van pénze

(A Nemzeti Ujság tudósítójától.) A Nemzeti Ujság egyik számában Surányi Miklós Budaváráról írt apotheozisában megállapítja, hogy „a Vár a világ legszebb Akropolisza. A csend, a tiszta atmoszféla, a történelem, a tradíció

'Akropolisza'. Számúzná a várból a minisztériumokat, ezzel szemben egy olyan égbemeredő dómot építtetne, amelyen évszázadokon keresztül dolgoznának. Amilyen szép lenne az a perspektíva, melyet Surányi Miklós tár fel a magyar Akropolis számára, sajnos, ép oly mesze állunk attól, hogy a gazdasági viszonyok mai mostohasága közepette, akár csak megkezdeni is lehessen olyan grandiózusabb munkát, amilyen a magyar Akropolisnak kiképzése volna abban a formában, amint az Surányi Miklós ragyogó képzetében él. A főváros a maga nyolc- és tízmillió aranykoronás deficitjével terhelt, alig néhány tiz- vagy százmilliót tud beállítani egy év alatt építési költségekre, amelyeknek csak a nevükben van benne az építés, mert tényleg csak tatarozási költségekről van szó.

De jutott a múlt évben ötvenmillió a vár egyik legszebb és legrégebbi műemléke, az u. n. Csonkatorony környékének szépítésére is. „Ezerszámra nyüzsögnek Pesten olyanok, — írja Surányi — akik még nem jártak, mondjuk a Szent-Háromság-utca kövezetén”. Valóban ezek és ezek lesznek Budapesten, akik nem tudják, hogy hol is áll a Csonkatorony.

Pedig ott áll már jó pár évszázad óta az a középkori műemlék a régi pénzügyminisztérium és a várbeli leánygimnázium közé ékelve.

A Műemlékek Országos Bizottsága és a vallás- és közoktatásügyi minisztérium kezdeményezésére Csernoch János bibo-

ros-hercegprimás tavalyi aranymiséje alkalmából a Csonkatornyot, mely a Szent, Domonkosról elnevezett rend templomának Szent Mihály tornya volt, restaurálták és XI. Ince pápa emlékére emlékművet helyeztek el a torony falára. A csonka Szent Mihály-torony architekturai szépségeit a torony mellett levő leánygimnázium épületének öt méterre kiugró sima tűzfala erősen lerontotta, a gimnázium épületének éles sarka s a tető oromvégződése kellemetlen keretet adott a Szent Mihály-torony képéhez. Kertész K. Róbert államtitkár, a Műemlékek Országos Bizottsága részéről ezért felkérte a fővárost, hogy a tulajdonában levő leányiskola épületén létesítsen olyan változtatásokat, amelyek kedvezőbb miliót adnának a szomszédos Csonkatornyoknak. A főváros részéről Orczy Gyula tanácsnok, a középítési ügyosztály vezetője Lux Kálmán dr. műépítésszel megállapodott abban hogy az iskola kiugró sarkát egy korhű balkonnal fogják letompítani s az üres tűzfal sivar hatását két kis ablak nyitásával fogják enyhíteni. A munkálatokra a főváros tanácsa ötvenmilliót szavazott s

a munka Végh Gyula műszaki főtanácsos és Klunzinger Pál műszaki felügyelő vezetésével a napokban el is készült.

A balkon igen izléses és feljavítja azt a környezethatást, amelyet egy ilyen

régi műemlék, amilyen a Csonkatorony, megkövetel azoktól az épületektől, amelyek a közelében vannak. A tető oromvégződését egy kontytetővel tompította

le a főváros úgy, hogy a gimnázium épülete — bár újabbkori építmény — a Csonkatorony felé eső oldalról szintén régibbkori építkezés formáit tünteti fel. Az építkezés befejezése alkalmából Kertész K. Róbert államtitkár, a Műemlékek Országos Bizottságának elnökhelyettese az alábbi levelet intézte a főváros tanácsához.

„A Műemlékek Országos Bizottságának legutóbb tartott végrehajtó bizottsági ülése örömmel állapította meg, hogy a Szent Domonkos-rendiek budavári hajdani templomának ugynevezett Csonkatornyán a helyreállítás műve befejezést nyert. A nehéz viszonyok között súlyos anyagi áldozattal véghezvitt resztaurális Budapest egyik legérdekesebb műemlékét olyan állapotba hozta, amely méltó az emlék műtörténeti jelentőségéhez. Midőn ezt az örvendetes ténytet a Tanács tudomására hozom, nem mulasztatom el, hogy a Műemlékek Országos Bizottságának köszönetét fejezzem ki azért az előzékenységért, mellyel a tanács a helyreállítás munkájával kapcsolatban műemlékvédelmi célunkat elősegítette azáltal, hogy a torony szomszédságában lévő fővárosi iskolaépület disztelen oromfalát megfelelő építészeti megoldásban képezette ki. Orczy Gyula tanácsnok ur és munkatársai érdeme az oromfalak zárt köerkéllyel való kiválóan sikerült kiképzése. Az erkély oly harmonikusan illeszkedik a városképbe és közvetlen környezetébe, hogy az idővel e keret szerves motívumává fog válni.“

A magyar Akropolis tehát megint szebb lett, ha nem is sokkal, csak egy köerkéllyel, de a nehéz viszonyok mellett a főváros közönsége bizonyára örömmel fogadja, hogy a főváros szépítése terén egy kis lépéssel mégis csak előre haladtunk.